SØVÆRN S

ORIENTERING

1
1995

Fra redaktionen

Søværnsorientering udsender hermed det første nummer i 1995. Målsætningen med 8 numre blev nået i 1994, men nåede vi også vor målgruppe, der spænder vidt fra den yngste værnepligtige over stampersonelgruppen og officerer til civilansatte i søværnet og iøvrigt en del personer uden for søværnet herunder også Forsvarsudvalgets medlemmer.

I redaktionen har vi selvfølgelig ikke kunnet lade være, at stille os dette spørgsmål. I november 1993 udkom det første nummer af Søværnsorientering i det nye lay-out. Det var et stort spring fremad sammenlignet med tidligere tiders kopierede maskinskrevne sider. Også indholdet har redaktionen forsøgt at gøre mere spændende og læseværdigt. Vi synes selv, at det går i den rigtige retning, og er heller ikke blevet modsagt af læserne, men der er stadig rum for forbedringer. Vi vil i 1995 fortsat stræbe efter at forbedre indholdet, men det kræver blandt andet, at tjenestestederne indsender levende beretninger om dagliglivet i søværnet.

Primus motor for det store arbejde med at bringe tidsskriftet op på nuværende stade var indtil 1. januar 1995 orlogskaptajn S. Ovesen, som desværre nu har forladt søværnet. Vi skylder ham en stor tak for den indsats han ydede som redaktør og for hans mange gode ideer og humoristiske indslag i bladet. Vi ønsker ham held og lykke i det nye job i erhverslivet.

En ny redaktør er udpeget. Seniorsergent Peter Sørensen har lovet at påtage sig det tunge hverv i de kommende 7 måneder. Vi ønsker også ham held og lykke og anmoder læserne om at støtte redaktøren med gode indlæg og billeder, for kun derigennem kan vi opfylde vort mål; at skabe et levende og interessant produkt.

Læs om

Søværnsorientering 1/95 **Side**

NYTÅRSHILSEN 1

Nytårsparole i Søværnets operative Kommando 3

Udnævnelse til Kaptajnløjtnanter 3

Øvelse COOPERATIVE VENTURE 94 4

VÆDDERENs adoptionsbesøg i Odense 6

PETER TORDENSKIOLD »i kamp« med torpedobåde 7

Flådebesøg februar og marts '95 8

Farvel til Strandbatteriet 9

100.000 sømil på 5 togter 10

Silhuettavle af flådens skibe 12

Hvad i alverden er en taktisk divisionsofficer? 14

Leveregler for unge søekrigere 15

Fra kalenderen 15

Forsvarschefens besøg ved SQUADEX 46/94 16

BESKYTTEREN på banen igen 17

Vigtig kontrakt underskrevet 18

13. STANDARD FLEX 300 enhed navngivet 19

En ganske almindelig patrulje 20

Genvisit ved den Malaysiske Marine 22

Konstabel fra RODSTEEN vandt 23

Søværnets Mærkedage 24

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT
Postbox 483, 8100 Århus C
Telefon 89 43 30 99
Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 56
Redaktion: Seniorsergent Peter Sørensen
Ansvar overfor presseloven: Kommandør E. Fage - Pedersen

Forside: Patruljefartøjet FLYVEFISKEN under chockprøver

Tryk:
Kannike Tryk AS · Århus

Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

Nytårshilsen

Chefen for Søværnets Materielkommando har udsendt følgende hilsen til underlagt personel i anledning af årsskiftet.

1994 har været et godt år for Søværnets Materielkommando, men det har afgjort også været et turbulent og udfordrende år.
Udflytningen fra Holmen er afsluttet og de to moderne flådestationer i Frederikshavn og Korsør er godt på vej til at videreføre base-, værkstedsog forsyningsvirksomheden på højeffektiv måde. Endnu er der enkelte flaskehalse, men årets erfaringer underbygger rigtigheden af den politiske beslutning om en gennemgribende omlægning af søværnets logistiske støttestruktur. Udflytning af Flåden og dennes støttevirksomheder, udlicitering af skibs- og motorvedligeholdelsen samt den nu gennemførte lukning af Orlogsværftet og reduktion af Søværnets Materielkommandos Centralledelse har punktligt fulgt de givne forudsætninger.
Ved årets begyndelse blev Centralledelsens organisation og opgavefordeling ændret og antallet af stillinger blev reduceret med ca. 20%. Omflytning, overlevering og tilpasninger blev gennemført på rosværdig måde af alle implicerede ved Søværnets Materielkommando. For mig at se har vi ikke mistet styring, opfølgning eller dynamik under omlægningen.
På områder, hvor Søværnets Materielkommando ikke har beslutningskompetence, er der imidlertid fortsat en række urimeligheder – jeg tænker her især på manglende klassificering og fastlæggelse af løn- og ansættelsesforhold.
Stort set alle ved Søværnets Materielkommando har ydet en indsats ud over det sædvanlige- og fortjener tak herfor!
For første gang i Søværnets Materielkommandos historie ser det nu ud til, at vi kan blive samlet og få gode fysiske forhold for alle ansatte. Forsvarets Bygningstjeneste har med hjælp af en række arkitektfirmaer og under ihærdig påvirkning af repræsentanter fra Søværnets Materielkommando og personellet nu afsluttet forprojektering af en optimal samplacering omkring Kuglegårdskomplekset. Når alle bygningerne er taget i brug efter sommerferien 1996, er der tilvejebragt de nødvendige fysiske rammer for en effektiv og personelvenlig virksomhed – desværre først et par år efter personelreduktionernes iværksættelse.

Søværnets Materielkommando

På sin vis har året været præget af en uændret tilgang af store og komplicerede opgaver, men også af en afslutning af tidligere påbegyndte. Een Standard Flex 300 – RAVNEN – kunne hejse kommando og yderligere to enheder kunne overtages af Søværnets Materielkommando og efterfølgende navngives SKADEN og VIBEN. De to mobile harpoon missilbatterier – der blev besluttet anskaffet i 1989 – blev under stor international interesse overtaget af Søværnets Materielkommando i juni og fremstår nu som de eneste af sin art i NATO. Afprøvning af det første MCM-modul har været så tilfredsstillende, at Søværnets Materielkommando nu har skrevet kontrakt på yderligere to MCM-moduler.

Igen i 1994 har der været stillet store krav til den logistiske støtte til de operative enheder. I store dele af året har der været en korvet på patrulje i Adriaterhavet – fjernt fra den danske forsynings- og reparationsorganisation. Også inspektionsskibet VÆDDEREN har været på langfart. I årets første måned til Sydøstasien og i årets niende måned til Sydafrika.

Sideløbende med disse spektakulære togter er de hjemlige og mere rutinemæssige opgaver blevet løst tilfredsstillende.

For mig ligger der en hel klar tendens i årets udvikling. Søværnets Materielkommando er blevet langt mere »verdensdækkende« i sit operationsområde. Gennem vort engagement med Naval Team Denmark har Søværnets Materielkommandos medarbejdere været i Malaysia og Sydafrika. Vi har givet omfattende præsentationer for delegationer fra disse lande samt bl.a. også for Thailand, Kuwait og Pakistan. For få måneder siden indgik vi samarbejdsaftaler om assistance til Danyard og Svendborg Værft ved tilbudsgivning. Desuden har Søværnets Materielkommando afleveret forslag til Navy to Navy samarbejdsaftaler med de pågældende mariner.

Også inden for støtte til de baltiske lande har Søværnets Materielkommando måttet involvere sig i det forgangne år. Først klargøring og aflevering af den tidligere inspektionskutter MALLEMUKKEN til den estiske marine. Derpå overdragelse af beklædning til det estiske forsvar, og nu arbejdes der ihærdigt i Søværnets Materielkommando med at etablere en kystradioorganisation ved alle tre baltiske lande.

»Kongeporten« – indgangen til kuglegården

På den mere hjemlige front har Søværnets Materielkommando indgået aftale med Farvandsvæsenet om teknologisamarbejde – indledningvis deltager Søværnets Materielkommando i udviklingsarbejdet omkring nye mellemklasse redningsbåde. Også med Storebæltsforbindelsen har Søværnets Materielkommando nu indgået kontrakt om vedligeholdelse og teknisk drift af det midlertidige skibstrafiksystem (Vessel Traffic Service-system) på Storebælt. Et system som Søværnets Materielkommando i øvrigt via en tidligere aftale har hjulpet A/S Storebælt med at anskaffe og opstille. Ikke overraskende er der nu oplæg til en tilsvarende model for et kommende Vessel Traffic Service-system omkring den faste forbindelse over Øresund.

De sidste måneder har været præget af usikkerhed omkring forsvarets forhold efter udløb af den nuværende Forsvarsaftale den 31. december 1994. Som bekendt har der været arbejdet med en række strukturrationaliseringer, strukturændringer og driftsbesparelser. I givet fald vil disse også berøre Søværnets Materielkommandos område, således som jeg har orienteret om i diverse samarbejdsudvalg og grupper. Endnu er der ikke indgået nogen ny aftale, hvorfor finansloven er dimensionerende for forsvarets virksomhed. Det betyder, at Årsprogram 1995 er baseret på »worst case« d.v.s. en budgetreduktion på ca. 700 millioner kr., hvoraf dog de første ca. 100 millioner kr. allerede er sparet i 1994. Finansloven rummer dog mulighed for, at en del af de ca. 700 millioner kr. kan tilbageføres til forsvaret afhængig af indholdet af et eventuelt kommende forsvarsforlig.

Og hermed er vi så ovre i 1995, hvor det er min forventning, at omlægningen af den logistiske støttestruktur kan afsluttes, herunder også den igangværende revision af Søværnets Materielkommandos organisation og opgavefordeling. Desuden forudser jeg, at de løn- og ansættelsesmæssige forhold hurtigt vil falde på plads.

I 1995 skal kvalitetsbegrebet styrkes, og nogle af de fremførte betragtninger og ideer skal iværksættes. Også delegeringer og decentraliseringer skal fortsættes, således at ansvar og beslutningskompetence følges ad og placeres på rette niveau.

Julen og nytåret giver os ofte anledning til at standse op, gøre status og forberede os på fremtiden – således også her, som det fremgår af ovenstående.

Tak til alle for en god indsats i 1994, tak for positiv kritik og præsentation af visioner for fremtiden. Der er stadig rum for forbedringer ved Søværnets Materielkommando og hos hver enkelt af os ansatte.

Til sidst ønsker jeg, at 1995 må blive et godt, udfordrende og lykkebringende år for hver og en af jer og jeres nærmeste. Vel mødt igen!

(SMK NYT)

Nytårsparole i Søværnets operative Kommando

I forlængelse af Chefen for Søværnets operative Kommandos betragtninger i sidste nummer af Søværnsorientering udtalte kontreadmiral K. Borck ved nytårsparolen i Søværnets operative Kommando 2. januar 1995 blandt andet følgende:

»Men hvad skal da være vores succeskriterium for 1995? Intet andet end for 1994 og årene før. For marinen som helhed er det fremdeles, at pålagte operative opgaver løses effektivt og professionelt. Og for os her i Søværnets operative Komando er det, sammen med søværnets øvrige operative, logistiske og uddannelsesmæssige komponenter, at medvirke til at sikre evnen dertil. Her skal vi fortsat gøre det ved at føre kompetent kommando, ved kløgtigt og forudseende at planlægge, lede og koordinere og ved korrekt og loyalt over for myndigheder og enkeltpersoner opadtil og nedadtil at forvalte og administrere. Det er Søværnets operative Kommandos rolle i den helhed, der udgør søværnet, og kvaliteten, hvormed vi fylder rollen, er afgørende for resultatet og for marinens omdømme«.

(SOK)

Udnævnelse til Kaptajnløjtnanter

Søværnets Officersskole udnævnte 9. december 1994 et hold på 10 elever til kaptajnløjtnanter efter gennemgang af videregående uddannelse trin 1 samt taktisk officersuddannelse.

Bageste række:
Dan Rasmussen, Finn Hansen, Jens Kristoffersen, Sten Jensen, Per Hansen.
Forreste række:
Christian Rune, Henrik Weile, Per Petersen, Karl Dahl, Lars Hjulgaard.
Forrest skolechefen kommandør Erik Rode.

(SOS)

Øvelse COOPERATIVE VENTURE 94

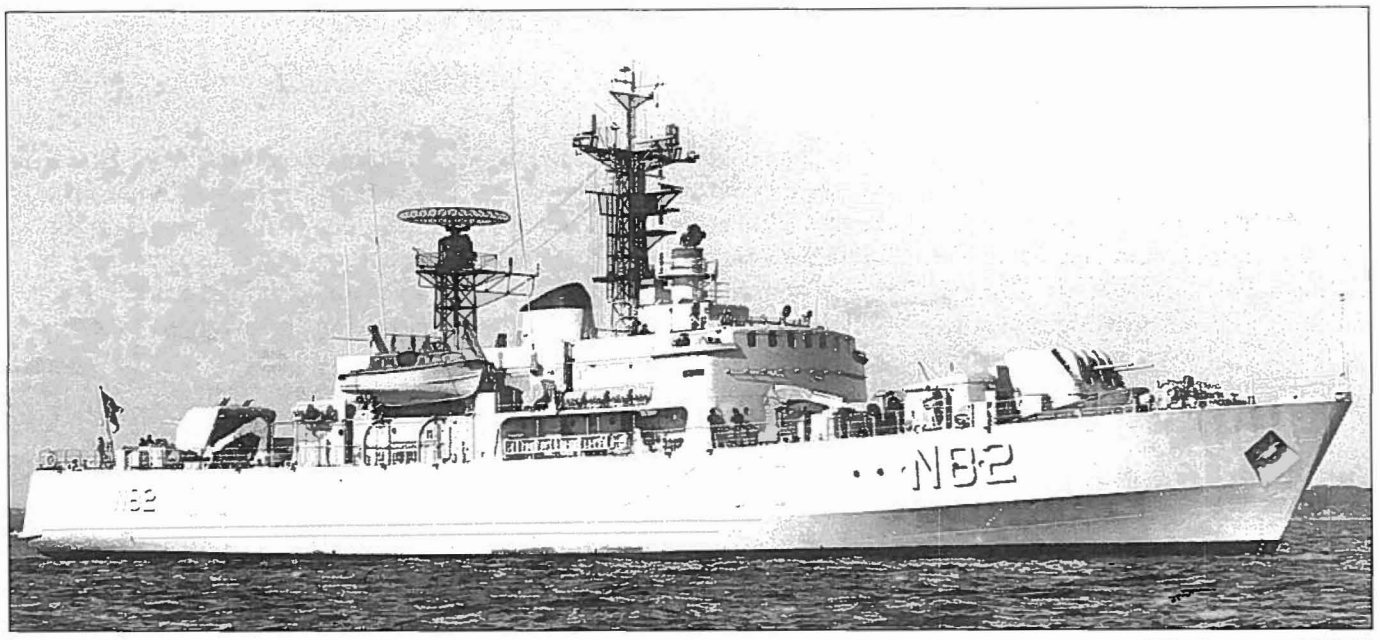

Minelæggeren MØEN

Tirsdag den 27. september drog skoleskibet MØEN afsted mod Norge for at deltage i Partnerskab for Fred øvelsen, COOPERATIVE VENTURE 94.

I øvelsen deltog enheder fra landene Belgien, Tyskland, Italien, Litauen, Rusland, Spanien, Polen, Holland, Norge, Sverige, England, USA, Canada og Danmark. En sammensætning der må siges at være historisk.

Skoleskibets besætning var før afgang blevet suppleret, således at besætningen ved afgang bestod af alle kategorier lige fra marineelever til sprogofficerer. Alle forberedelser var gjort og alle sejl sat for at sikre skoleskibet det bedste udbytte og samtidigt give det bedste billede af søværnet.
Skoleskibet MØEN skulle ligge i Kristiansand på siden af den italienske fregat GRECALE, som fyldte godt i landskabet. Allerede ved ankomsten fornemmede man det gode humør og forventningens glæde. Ved senere arrangementer af social og sportslig karakter blev det konstateret, at vore forventninger holdt stik. Alle deltagende nationers besætninger var i godt humør under hele opholdet.
Under opholdet i Kristiansand var det muligt for de enkelte besætninger at gå på besøg hos hinanden. Dette tilbud blev benyttet ivrigt af alle, og i den forbindelse så vi bl.a., at besætningsmedlemmer fra de to russiske skibe solgte ud af tidligere sovjetiske medaljer, beklædningsgenstande m.v. Sideløbende med »åbent hus« afholdt skoleskibet MØEN i samarbejde med svensk søredning, der stillede med en Sea Knight helikopter, en SAR-øvelse i havnebassinet, denne blev overværet af omtrent hele Kristiansands befolkning.
Det blev her bemærket af et dansk besætningsmedlem, at svenske piloter flyver ligeså »spændende« som de danske.
På andendagen blev der indkaldt til sportsofficersmøde.
Her blev der orienteret om de sportsarrangementer, som var planlagt for enhederne under øvelsen. Emnerne var fodbold, tovtrækning og linekastning. Herudover arrangerede vi fra dansk side en volleyball turnering mod tyskerne og badminton for enhederne.
Alle sportsarrangementer løb af stablen i en god og værdig ånd. Trods vores lille besætning deltog danskerne naturligvis i alle arrangementer med en samlet 5. plads som resultat.

Et af øvelsens formål var at etablere nye bekendtskaber og skabe tillid mellem de enkelte besætninger.
Fra det øjeblik skibene kom i havn, blev der holdt diverse sociale arrangementer for alle personelgrupperne. Skoleskibets politik på dette om-

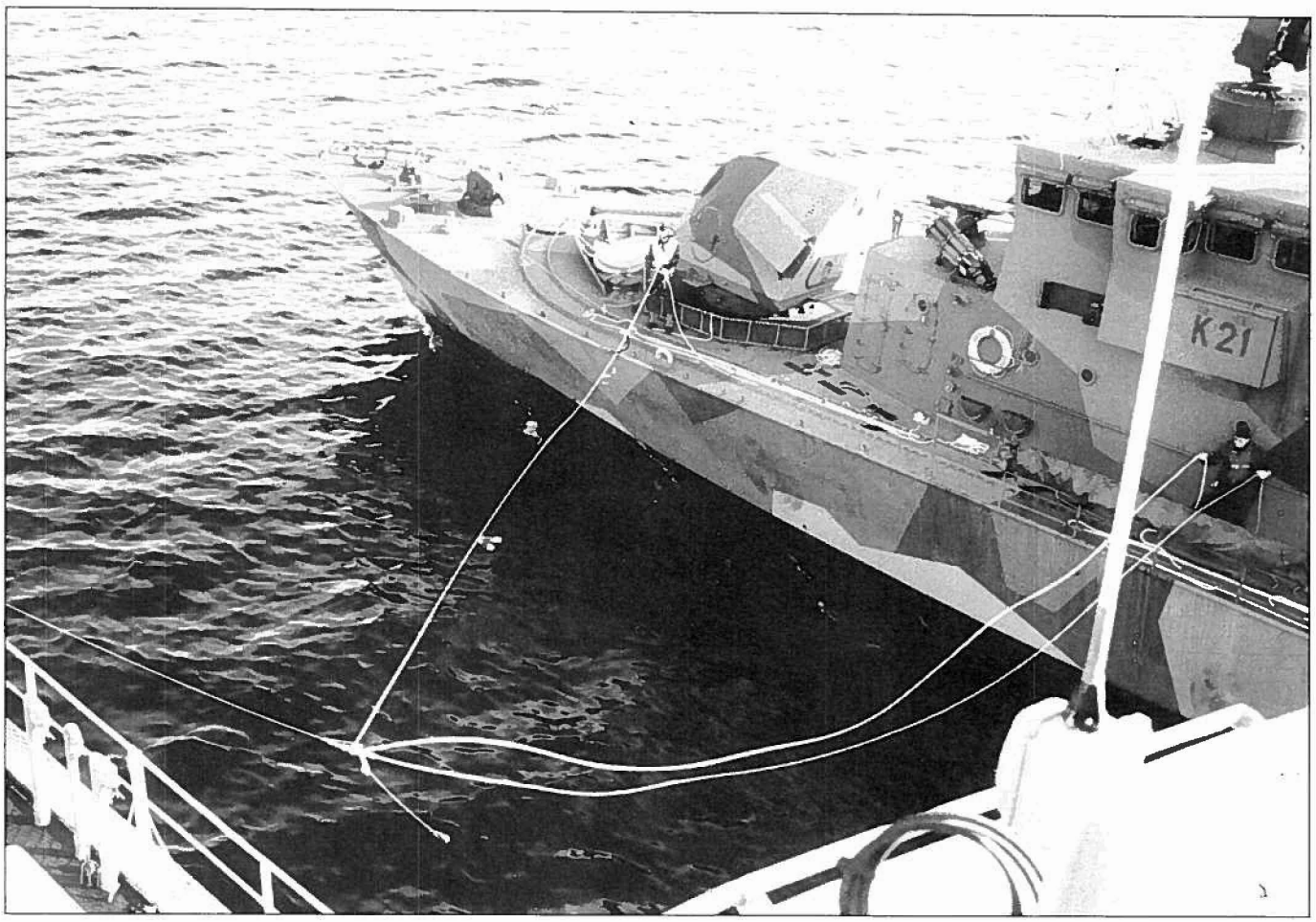

»Replenishment at sea«
Den svenske korvet GØTEBORG øver med minelæggeren MØEN

råde er: »smile, wave and participate«. Derfor blev det ikke til så mange traveture i de smukke norske fjelde, men mest til besøg i andre skibe. Alle aktiviteterne var både interessante og hyggelige.
Mandag morgen var festlighederne ovre. Det ene skib efter det andet gik fra kaj. Skoleskibet MØEN fulgte umiddelbart efter LÜTJENS, og som alle deltagende skibe satte vi kurs mod Skagerrak, hvor øvelsen til søs tog sin begyndelse.

Skoleskibet MØEN var arrangør for en SAR-øvelse, som foregik i Boknafjorden. Alt forløb som planlagt, og skoleskibet MØEN fik senere megen ros for indsatsen, som resulterede i, at 4 ud af 5 »ofre« blev fundet og bjærget til land.
Derudover deltog skoleskibet MØEN bl.a. i Replenishment at Sea, (overførsel af grej mellem to skibe under gang), kommunikationsøvelser og en hel del formationssejlads, som forløb godt trods de mange deltagende skibe fra forskellige nationer. Under de 4 døgn på vejen mod Stavanger fik besætningen på skoleskibet MØEN mulighed for cross-poll, det vil sige udveksling mellem besætningsmedlemmer fra forskellige enheder. I denne forbindelse modtog skoleskibet MØEN en tysk officer og 9 menige fra forskellige nationer, som på god måde blev optaget i besætningen – vi havde bl.a. en engelsk kok.
Skoleskibet MØEN sendte en sergent til HMS NEWCASTLE, en sergent til HMMLS KORTENAER og 5 værnepligtige til den spanske fregat SANTA MARIA.

Torsdag eftermiddag fra kl. 14.O0 lokal tid ankom alle deltagende skibe til Stavanger. Da det endelig blev vor tur til at fortøje på siden af spanske SANTA MARIA, var klokken blevet 16.00. Om aftenen kl. 18.30 skulle CINCEASTLANT ombord på SANTA MARIA og skoleskibet MØEN skulle holde et cocktailparty for 300 officerer og VIPs. Dette betød, at besætningen arbejdede på højtryk – resultatet blev fremragende; maden, udsmykningen og betjeningen var som på en fransk restaurant.

Fredag var det hele slut. Skoleskibet MØEN sejlede hjemover ved middagstid.
Efter flere afskeds-fløjt med sirenen sejlede skoleskibet MØEN ud af Boknafjord. Vejret så foruroligende ud, men sejladsen forløb uden de store problemer.
Lørdag morgen den 8. oktober rundede vi Grenen og satte kursen mod Frederikshavn.

(MØEN)

VÆDDERENs adoptionsbesøg i Odense

I forbindelse med inspektionsskibet VÆDDERENs forskole til vintertogtet 1994-95 afholdtes i weekenden 11.-14. november adoptionsbesøg i Odense.

Adoptionsbesøget startede allerede ved anduvningsbøjen til Odense Fjord, hvor lodsen ankom sammen med 7. klasse fra Søhusskolen, som er venskabsklasse med skibet. Himlen var klar og luften mild, så eleverne og besætningen nød den 7 kilometer lange tur ind ad den smalle Odense Kanal. Ved ankomst til Honnørkajen var mange medlemmer fra Marineforeningen mødt frem for at byde velkommen. Som symbol på de tætte bånd mellem skibet og byen »overrakte« skibschefen et anker fra det gamle inspektionsskib VÆDDEREN til Odense Marineforening. Efter overrækkelsen var byens honoratiores inviteret til frokost om bord.
Fredag var 3. g'ere fra
Odense Katedralskole på besøg for at få erhvervsorientering om søværnets uddannelser.
Lørdag og søndag eftermiddag var VÆDDEREN vært ved »åbent skib«-arrangementer. Her uddeltes materialer om uddannelsesmulighederne i søværnet. Som altid var de besøgendes spørgelyst og interesse stor. I forbindelse med »åbent skib« deltog en LYNX-helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste med redningsdemonstration. Den viste sig atter som et effektivt trækplaster, der gør fremmødet endnu større. Søndag afholdtes en speciel rundvisning for Odense Marineforenings medlemmer. De tidligere orlogsgaster viste endnu en gang stor interesse for skibet og dagligdagen om bord. Sammenligningerne mellem forholdene om bord før og nu gav tit anledning til et smil. Fra Odense forlyder det, at den vagtfrie del af besætningen havde sat sit præg på byens natteliv – som det blev sunget: »For når en sailor går i land.....«.

(VÆDDEREN)

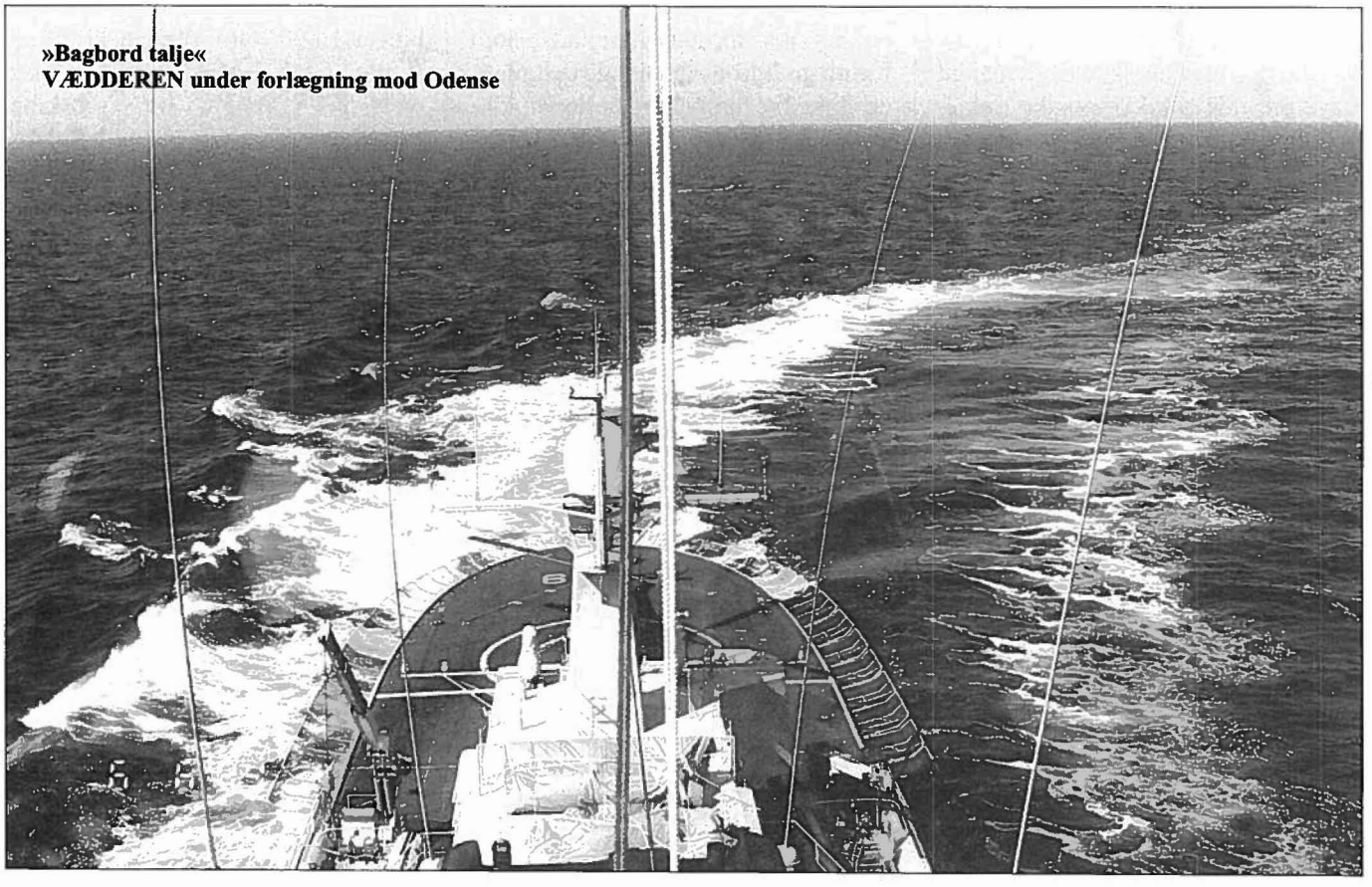

»Bagbord talje«
VÆDDEREN under forlægning mod Odense

PETER TORDENSKIOLD »i kamp« med torpedobåde

PETER TORDENSKIOLD's gummibåd for fuld fart

Som afslutning på årets sejladsøvelser deltog korvetten PETER TORDENSKIOLD i øvelse SQUADEX 46 i midten af november.

SQUADEX-øvelserne var i deres oprindelige form en øvelse for de danske eskadrer, men har siden 1993 ændret karakter, idet udenlandske enheder nu også deltager.
Denne integration af udenlandske enheder i nationale øvelser bidrager væsentligt til at øge samarbejdsevnen mellem de enheder, man blandt andet opererer sammen med under NATO-missioner.
Der er yderligere den fordel, at der spares ressourcer, idet man ikke behøver samme forberedelse af samvirket, før de kan sættes ind i et kriseområde.

I Skagerrak deltog udover PETER TORDENSKIOLD (group commander) ubåden SPRINGEREN, patruljefartøjet STØREN, samt de to hollandske fregatter BLOYS VAN

Havaripatruljen klar til indsats

TRESLONG og VAN NES.
På flysiden deltog danske F16, tyske TORNADOER samt hollandske MPA.
Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag blev der afviklet antiubådsøvelser og luftforsvarsøvelser døgnet rundt.

Onsdagen bød tillige på kanon- og missilskydning, hvor den hollandske fregat BLOYS VAN TRESLONG skød et taktisk SEA SPARROW missil.

Torsdag aften startede den sidste øvelse, der var en taktisk øvelse. Forud for denne var PETER TORDENSKIOLDs gruppe opløst, og skibet indgik nu i en gruppe sammen med minelæggeren FALSTER, patruljefartøjet STØREN, det tyske forsyningsskib ELBE samt en division danske og en division tyske torpedobåde, MOBA og Marinedistrikt Kattegat.
Som modstander havde PETER TORDENSKIOLDs gruppe, en styrke bestående af STANAVFORCHAN, to divisioner danske torpedobåde, en division tyske torpedobåde samt en helikopter.
Ud over disse øvelser blev der gennem hele ugen gennemført havariøvelser (DAMEX), kommunikationsøvelser (COMEX) m.m.

Fredag afsluttedes en god øvelse, hvor vejret var med korvetten undtagen de første par døgn, hvor det blæste op til 22 m/s.

(PETER TORDENSKIOLD)

Flådebesøg februar og marts '95

Dato	By	Nation	Skibsnavn	Skibstype	Besætning
Februar					
02.-06.	København	England	QUORN	minejager	45
03.-06.	Esbjerg	Holland	MIDDELBURG	minejager	42
03.-06.	Esbjerg	Holland	SCHIEDAM	minejager	42
04.-07.	København	Tyskland	6. MS. ESK	minerstryger	274
17.-20.	Åbenrå	Tyskland	2. FPB SQ	torpedobåde	200
18.	Hirtshals	England	SIR GALAHAD	landingsfartøj	200
Marts					
03.-06.	København	Tyskland	5. FPB SQ	torpedobåde	267
17.-20.	København	Holland	VAN AMSTEL	fregat	180
17.-20.	København	Holland	JAN VAN BRAKEL	fregat	180
20.-25.	Esbjerg	England	ALDERNEY	patruljefartøj	39

Farvel til Strandbatteriet

I mere end 30 år har værnepligtige på Langelandsfortet fået uddannelse i at skyde med 150 mm kanoner. Fra ca. 1964 har der kun været skudt fra Strandbatteriet, idet hovedbatteriets kanoner ved affyring var tæt på at vælte hele Sydlangeland.

Kanonerne var meget træfsikre og havde en stor rækkevidde. På 22 km afstand var træfsikkerheden inden for 1 meter! Farvandet mellem Lolland og Langeland, der er adgangsvejen til Kattegat via Storebælt, var således godt lukket til. En veltrænet pjecebesætning kunne holde 6 skud i luften pr. minut; ganske godt i betragtning af, at projektilet alene vejede 45,6 kg.

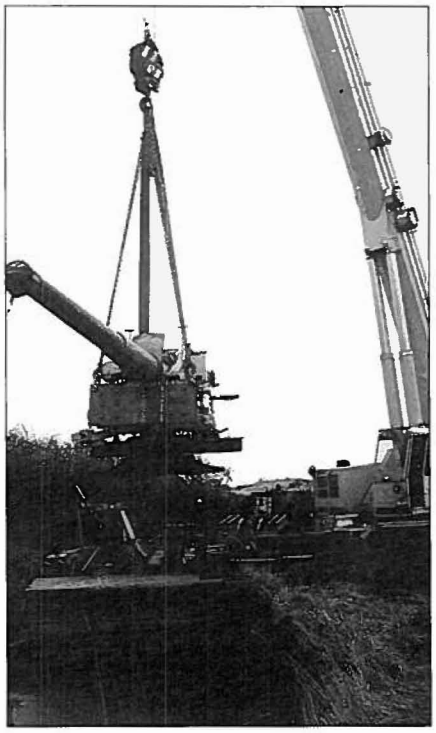

Pjecen hængende over blokvognen

Maskinarbejderne Flemming Olsen og Ole Sorufka under arbejdet med at demontere strandbatteriet.

Men nu er kanonerne fra Strandbatteriet for evigt tavse – de er nemlig flyttet til Frederikshavn, hvor de senere skal opstilles på det kommende kanonmuseum i Bangsbo Bakker. Opgaven med at flytte batteriet blev givet til Flådestation Korsør, der alliérede sig med Jyske Ingeniørregiment fra Randers. Det var en stor oplevelse at samarbejde med regimentet, og opgaverne blev løst meget professionelt.

Flådestation Korsørs store LIEBHERR- kran viste endnu en gang sin værdi, og med mekanikerne Poul Bundgaard og Johnny Antonsen som styrmænd blev de ca. 21 tons tunge pjecer løftet fra stillingen over på en blokvogn. Forinden havde Teknisk Afdelings våbenværksteds dygtige teknikere, maskinarbejder Flemming Olsen og maskinarbejder Ole Sorufka, adskilt panserskjoldet fra kanonen. Den samlede vægt af hele pjecen er 28,5 tons, men blokvognen måtte ikke transportere mere end 25,5 tons, så det var nødvendigt at dele vægten op. På billederne ses de to teknikere foran pjece nr.6, lige før den skal løftes, samt dens sidste lufttur.

Hovedbatteriets endelige skæbne er ikke afgjort, men der er kræfter, som arbejder på at indrette et sydlangelandsk kanonmuseum. Det kunne sikkert blive en god turistattraktion, for hele bunkeranlægget er indtakt. Selve Langelandsfortet er solgt til Røde Kors, der anvender det som flygtningecenter Holmgård. Jo det har været en omtumlet tilværelse for Langelandsfortet, fra aktivt fort med 400 mands besætning, via »mølpose« til henholdsvis flygtningecenter og eventuelt museum...

(SUM)

100.000 sømil på 5 togter

På den anden halvdel af HVIDBJØRNENs efterårstogt rundede loggen de 100.000 sømil. Nået på under 2 års tjeneste og i løbet af 5 togter.

Ikke så mærkeligt når det tages i betragtning at HVIDBJØRNEN f.eks på dette togt har haft aktiviteter spændende fra den norske sydvestkyst, Færøerne, farvandet nord for polarcirklen mellem Island og Grønland og op til Umanaq på Grønlands vestkyst samt fra Grønlands lange østkyst til de danske oliefelter i Nordsøen.

En sådan varieret sejlads gav gode muligheder for navigationstræning for de 2 kadetter, som var med godt to måneder af togtet.

Reykjavik blev igen besøgt på anden halvdel af togtet i forbindelse med »Danske Kulturuger«. HVIDBJØRNEN var værtskib for Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte, som medvirkede ved kulturugen nogle dage. Ved en reception som prinsessen og HVIDBJØRNENs chef havde inviteret til, fik omkring 80 indbudte gæster lejlighed til at besøge HVIDBJØRNEN.
Fremvisning og demonstration af skibets formåen i større dybde blev givet senere på togtet for den islandske kommission, som skal udrede mulighederne for anskaffelse af nye skibe til den islandske Kystvagt, Naval Team Denmark var tilstede for at redegøre nærmere for deres tilbud til den islandske Kystvagt, baseret på THETIS-klassen.
På vej fra østkysten til vestkysten af Grønland blev der tid til et kort besøg i Ammasalik, hvor der var læ og stille, mens et lavtryk passerede ude i Danmarkstrædet.

Gennem Prins Christianssund, hvor vejret klarede op på det smukkeste efter indsejlingen, fortsatte sejladsen til Grønnedal. Efter patrulje i Julianehåbsbugten blev der aflagt besøg i adoptionsbyen. Et vellykket genbesøg selvom begge fodboldkampe blev tabt. Til undskyldning skal siges, at der blev spillet på en bane dækket med 10 cm hård, knoldet sne!
Den danske rockgruppe TV 2 var i Julianehåb for at give koncert lørdag aften, så en del af besætningen var til en super koncert om aftenen.
Søndag var der optræden ombord ved et ungdomskor og en dansegruppe og samme eftermiddag var der arrangeret sejlads med HVIDBJØR-

Dansetrup fra Julianehåb

Helikopterøvelser i nærheden af Mamurilik

NEN til Hvalsø kirkeruin for en række gæster fra byen.
Efter opholdet i Julianehåb foretog HVIDBJØRNEN en grænsepatrulje i Davisstrædet, hvor vi mødte en canadisk trawler i aktivitet præcis på grænselinien. Den fik en høflig påmindelse om, hvor grænselinien gik og forsvandt langsomt ind på canadisk område i snefoget.
Forlydender om uregelmæssigheder ved både fiskeriet og fangsten af hvaler i området ved Umanaq gav anledning til en patrulje til området. Noget uregelmæssigt blev ikke konstateret, men fastisen var også ved at besværliggøre sejladsen i området for mindre både. HVIDBJØRNENs helikopter blev sendt til assistance i en eftersøgning af en forsvunden fanger. Dog uden resultat.

HVIDBJØRNEN passerede julemandens hus i Spraglebugten ved Umanaq i det smukkeste vintervejr og kunne fortsætte sydpå til Jakobshavn. Desværre var kajen ikke fri som lovet, men HVIDBJØRNEN ankrede op uden for, og flittig motorbådssejlads bragte besætningen frem og tilbage, så de kunne få en vandretur blandt hundeslæder og lørdagstravle beboere og måske en tur gennem sneen ud til isfjorden.

Turen sydpå bød på megen god indenskærs navigationssejlads og et døgns ophold i Nuuk. Videre sydpå fra Grønnedal gik turen igen gennem Prins Christianssund til Danmarksstrædet og videre til præsentation af skibet i Reykjavik, som allerede omtalt.

På den sidste del af togtet viste Danmarksstrædet sig fra sin kendte vinterside med lavtrykkene som perler på en snor op gennem strædet. En øvelse med Maritime Patrol Aircraft (MPA) fra Keflavik var planlagt, men flyene blev aflyst, og her havde vi stridt os på plads i det halvdårlige vejr. Ærgerligt. Vejret blev modstanderen på turen hjemover. Nogle meget dybe lavtrykssystemer havde valgt at passere mere østligt under HVIDBJØRNENs hjemsejlads, men ved god hjælp af vejrkort fra Danmarks Meteologiske Institut lykkedes det at få lagt ruten den rigtige vej rundt om og imellem lavtrykkene.

Selv Nordsøen lykkedes det denne gang at snyde! Et opkald fra Søværnets operative Kommando om assistance til en coaster med slagside dagen før planlagt hjemkomst, havde dog nær spoleret dette, men assistancen blev hurtigt afblæst, og HVIDBJØRNEN kunne med den sidste del af togtets vejrheld runde Skagen i den smukkeste stjernenat og anløbe Frederikshavn i stille, klart vejr og med opgående sol – godt 4 måneder (125 dage) efter den hurtige afgang, og med næsten 24.000 sømil sejlet.

(HVIDBJØRNEN)

Silhuet tavle a

EGENTLIGE KR

KORVETTER

F 354 NIELS JUEL

F 355 OLFERT FISCHER

PATRULJEFARTØJER

P 55O FLYVEFISKEN

P 551 HAJEN

P 552 HAVKATTEN

P 557 GLENTEN

P 558 GRIBBEN

P559 LOMMEN

MISSILTORPEDOBÅDE

P 540 BILLE

P 541 BREDAL

P 542 HAMMER

P 543 HUITFELDT

P 544 KF

UNDERVANDSBÅDE

S 320 NARHVALEN

S 321 NORDKAPEREN

S 322 TUMLEREN

S 323 SÆLEN

MINELÆGGERE

N 80 FALSTER

N 81 FYEN

N 82 I

MINESTRYGERE

M 574 GRØNSUND

M 578 VILSUND

MRD-1

MRD-2

SKIBE TIL SÆRI

INSPEKTIONSSKIBE

F 357 THETIS

F 358 TRITON

INSPEKTIONSKUTTERE

Y 386 AGDLEK

Y 387 AGPA

Y 388 TULUGAQ

ORLOGSKUTTERE

Y 300 BARSØ

Y 301 DREJØ

Y 302 ROMSØ

Y 303 SAMSØ

Y 304 THURØ

OPMÅLINGSBÅDE

SKA-11

SKA-12

SKA-13

SKA-14

SKA-15

SKA-16

SKOLEBÅDE

SK

BEVOGTNINGSBÅDE

Y 375

Y 376

Y 101 SVANEN

Y 102 THYRA

STOR-BOTVED

TANKFARTØJER

A 568 I

SKIBE I STREGTEGNING ER IKKE INDGÅET I FLÅDENS TAL.

flådens skibe

SKIBE

F 356 PETER TORDENSKIOLD

P 553 LAXEN

P 554 MAKRELEN

P 555 STØREN

P 556 SVÆRDFISKEN

AVNEN

P 561 SKADEN

P 562 VIBEN

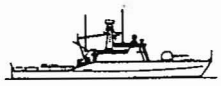

P 563 SØLØVEN

IER

P 545 NORBY

P 546 RODSTEEN

P 547 SEHESTED

P 548 SUENSON

P 549 WILLEMOES

S 324 SPRINGEREN

EN

N 83 SJÆLLAND

N 43 LINDORMEN

N 44 LOSSEN

E FORMÅL

F 359 VÆDDEREN

F 360 HVIDBJØRNEN

F 340 BESKYTTEREN

TORPEDOINDBJÆRGNINGSBÅDE

TO 8 HUGIN

TO 9 MUNIN

TO 10 MIMER

305 VEJRØ

Y 306 FARØ

Y 307 LÆSØ

Y 308 RØMØ

Y 343 LUNDEN

SKB 2

SKB 4

MINEKABELBÅD

MSA 4

AFAXE

A 569 SKINFAXE

TRANSPORTFARTØJ

A 559 SLEIPNER

KONGESKIB

A 540 DANNEBROG

UDARBEJDET VED FJERNKENDINGSSKOLEN DEC. 1994

Hvad i alverden er en taktisk divisionsofficer?

Instruktører og elever ved afslutningen af TDK 94-2

I 1990 omstrukturerede søværnet uddannelsen af Operations- og Våbenofficers kursus fra at være et to-strenget kursus med specialisering indenfor henholdsvis våben og operationer, til en generel uddannelse indeholdende elementer af begge fagområder.

Dette nye kursus fik navnet Taktisk Divisionsofficerskursus.
Formålet med omstruktureringen var at gøre de taktiske divisionsofficerer mere fleksible indenfor taktik- og våbenområdet således, at den enkelte taktiske divisionsofficer ville kunne bestride såvel våbenofficers- som operationsofficersposterne.
Taktisk Divisionsofficerskursus har nu været gennemført 5 gange siden 1990, uden at nogen af kurserne har været fuldstændig identiske. Årsagen hertil skal findes i personelstrukturens, også kendt som P83, implementering og de heraf følgende tilpasninger og overgangsordninger. Således måtte Taktisk Divisionsofficerskursus i starten udformes på en sådan måde, at såvel officerer af de tidligere A- og B-linier samt officerer i den nye struktur skulle kunne gennemføre kursus, på trods af vidt forskellige faglige og erfaringsmæssige baggrunde.
Senere kurser måtte tage hensyn til opbygningen af den videregående officersuddannelse, idet denne omfattede elementer af operativ uddannelse. Dette medførte, at et vist overlap kunne forekomme samt, at den samlede uddannelse for nogle elever blev på op mod tre år.
Et fravær fra operativ tjeneste af denne længde var naturligvis utilfredsstillende for såvel elever som tjenestesteder, og endnu en tilretning af den videregående uddannelse blev gennemført med effekt fra 1. januar 1993. Denne sidste version har netop været gennemført i forbindelse med Taktisk Divisionsofficerskursus 94-2, og uddannelsen har nu endeligt antaget den ønskede form, som forventes viderebragt på kommende kurser.
Hvad er det så kommende elever på Taktisk Divisionsofficerskursus kan forvente at blive konfronteret med, og hvilket produkt kan skibscheferne forvente at få ud i den anden ende? Jo, produktet skulle jo gerne være en taktisk divisionsofficer, der har de nødvendige teoretiske, og i nogen grad praktiske færdigheder, der vil gøre den pågældende i stand til inden for områderne kommunikation, operationer og våben at fungere som chefens taktiske rådgiver samt kunne forrette tjeneste som operations- eller våbenofficer.
I praksis betyder det for instruktører-

ne på Taktisk Divisionsofficerskursus, at de i princippet på 35 uger skal kunne uddanne en officer med for eksempel 3 års sejlende tjeneste i inspektionskuttere uden egentlig taktisk erfaring til et niveau, hvor vedkommende skal kunne fungere som 2.operationsofficer/2.våbenofficer på en korvet i en international operation.
For at kunne nå dette mål er Taktisk Divisionsofficerskursus blevet koncentreret i intensive moduler samtidig med, at eleverne inden for specielt artilleri kun bliver uddannet i det artillerisystem, der knytter sig til den enhedstype, hvor middelbar tjeneste forventes.
En elev på Taktisk Divisionsofficerskursus vil på fremtidige kurser kunne se frem til følgende omfattende program:
GRUNDMODUL: Ammunitionslære, Våbentaktik, Våbenteknik, Typekendskab, Våbenofficerens forpligtelser, Undervandsvåben, Kommunikation og Oceanografi.
Ialt 10 uger.
FUNKTIONSMODUL: Batterioffícerskurser Artilleri, Sea Gnat, Harpoon Weapon System, NATO Sea Sparrow Surface Missile system og handleprøver indenfor disse områder.
OPERATIONSMODUL: Fleet work, Operationer, Overfladekrigsførelse, Antiubådskrigsførelse, Luftforsvarsoperationer, Elektronisk krigsførelse, Minekrigsførelse, Fly-operationer, Søredning, C3, Logistik, Efterretningstjeneste, Suverænitetshåndhævelse og Spilperiode.
Ialt 18 uger.
»Ungdommen bør veiledes, men selv tænke. Til at gjøre Fremgang i Videnskaberne hører Genie, Lyst og Flid. (Winterfeldt)

(AIS)

Leveregler for unge søekrigere

Her er endnu er par af admiral Winterfeldts leveregler, der selvom de blev nedskrevet omkring år 1800, stadig er brugbare.

»Bør man gjøre en høflig, venskabelig og god mand ked af at være således?«

»Man må ikke tabe modet med de første mislykkede forsøg. Man kan meget, når det er alvor, at man vil.«

»Alt for let kredit er tillokkende. Kan man ingen kredit få, hjælper man sig, som man kan«.

»Man bør ej sige andet, end hvad man mener, dog ej alt, hvad man mener.«

»Det man skal bruge om morgenen, må man om aftenen forhen have i beredskab.«

»Få retskafnes bifald er mere værd, end mange dårers berømmelse.«

(Redaktionen)

Fra kalenderen

14. – 17. februar
BALTOPS 95 planlægningsmøde i Søværnets operative Kommando.

20. – 25. februar
Chefen for Søværnets operative Kommandos tjenestestedsbesøg ved SIRIUS.

21. februar
Chefen for Søværnets operative Kommandos inspektion af TRITON.

27. februar
Finsk forsvarschefs besøg ved søværnet.

7. – 8. marts
BALTAP chefkonference.

22. marts
Chefen for Søværnets operative Kommandos inspektion af OLFERT FISCHER.

28. – 29 marts
Minelæggeren VISBORG, der er den svenske Flådes flag- og kommandoskib, aflægger besøg i Århus. Chefen for Kustflottan, kontreadmiral Frank Roseniens, er ombord og vil i forbindelse med anløbet besøge Søværnets operative Kommando.

(Redaktionen)

Forsvarschefens besøg ved SQUADEX 46/94

Forsvarschefen general J. Lyng besøgte 16. november 1994 SQUADEX 46. Forsvarschefen blev modtaget af Chefen for Søværnets operative Kommando kontreadmiral K. Borck og Chefen for 3. Eskadre (øvelseslederen) kommandør N.A. Bindner ombord i minerydningsfartøjet FLYVEFISKEN i Korsør civilhavn.

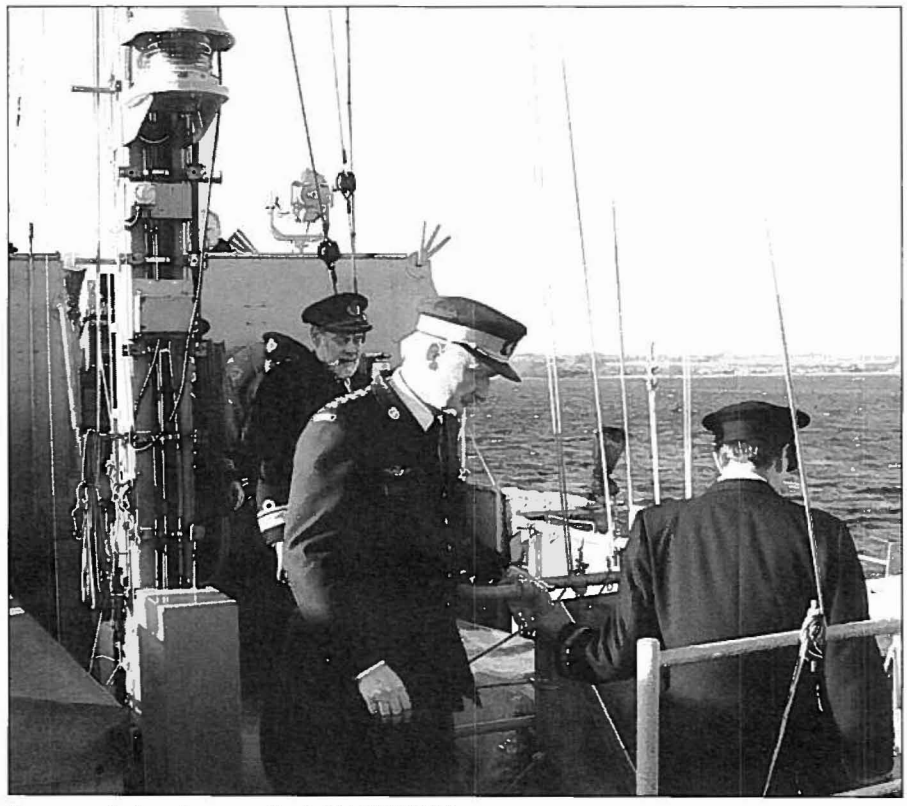

Forsvarschefen vises rundt på GRØNSUND

Medens FLYVEFISKEN forlagde til farvandet mellem Fyn og Langeland blev Forsvarschefen briefet om SQUADEX 46 og fik desuden en detaljeret orientering om status vedrørende FLYVEFISKEN-klassen i minerydningsrollen.

Efter en kort frokost blev Forsvarschefen vist rundt i minestrygeren GRØNSUND, som efterhånden er blevet et af søværnets ældste skibe. GRØNSUND indgik under øvelsen i NATO stående minerydningsstyrke (STANAVFORCHAN).

Den fjernstyrede minerydningsdrone passerer FLYVEFISKEN under høj fart

Om eftermiddagen blev Forsvarschefen briefet om det kabelkontrollerede minesystem TP 19. Dette foregik ombord i kabelminelæggeren LOSSEN og omfattede tillige en demonstration af systemet.

Inden Forsvarschefen blev sejlet tilbage til Korsør demonstrerede GRØNSUND, at til trods for alderen er skibet stadig »fit for fight«, idet to forankrede miner blev strøget.

Forsvarschefen gik fra borde i Korsør ved solnedgang, hvorefter enhederne fortsatte øvelsesvirksomheden i SQUADEX 46.

(GRØNSUND)

BESKYTTEREN på banen igen

Efter en »hvilepause« på godt og vel halvandet år vil inspektionsskibet BESKYTTEREN påny være i operativ tjeneste i Nordatlanten fra februar i år. Efter afsluttet forskole i danske farvande afgår BESKYTTEREN til området ved Færøerne for et normalt togt.

BESKYTTEREN indgår i tjenesten igen for at opretholde tørnen ved Færøerne og Grønland, nu hvor de fire nyere inspektionsskibe af THETIS-klassen efter indfasning og indledende togter, som alle andre skibe, rutinemæssigt med regelmæssige mellemrum og efter tur skal efterses ved værft og derfor periodevist må udgå af operativ tjeneste.

Herefter er inspektionsskibenes tørn tilbage i det hidtil mangeårige normale mønster med i alt fem skibe, og BESKYTTEREN vil regelmæssigt sammen med sine fire yngre søstre på skift sikre varetagelse af inspektions- og stationstjenesten i Nordatlanten.

Trods sin alder (20 år) er BESKYTTEREN i god stand. Besætningen, der kom fra HVIDBJØRNEN, har måttet tilvænne sig de noget trangere og mere spartanske forhold i BESKYTTEREN, men nogle hævder, at de er mere hyggelige og befordrende for sammenholdet om bord. Piloterne fra Søværnets Flyvetjeneste har genopfrisket de særlige udfordringer, der er forbundet med flyvning fra et HELO-dæk som i sammenligning med THETIS-klassens »fodboldbane« ligner et »frimærke«. Og hele besætningen har gjort et stort arbejde med at få BESKYTTEREN til at fremstå velfungerende, fin og velholdt på dæk og om læ, så hun igen kan udføre sin tjeneste effektivt og være Danmark og marinen en god ambassadør.

Søværnsorientering ønsker BESKYTTEREN velkommen til søs igen og håber på interessante og gode beretninger fra tilværelsen om bord.

(RED)

Vigtig kontrakt underskrift

Den 14. december 1994 kunne A/S Storebæltsforbindelsen, Søværnets operative Kommando og Søværnets Materielkommando underskrive en aftale vedrørende drift af det midlertidige Vessel Traffic Service system i Storebælt.

På Flådestation Korsør om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD, signerede administrerende direktør M. Bundgård-Nielsen og teknisk direktør H. Gottfredsen fra A/S Storebæltsforbindelsen aftalen, medens Chefen for Søværnets Materielkommando kontreadmiral N. Mejdal og Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck med deres underskrifter forpligtede søværnet i henhold til aftalens indhold.

Underskriftsceremonien markerede slutningen på et længerevarende forhandlingsforløb, under hvilket der er opnået et fælles grundlag for den operative, materielmæssige og økonomiske drift af det midlertidige Vessel Traffic Service-system placeret på Sprogø og tilknyttede fartøjer. Driftaftalen skal afløses af en tilsvarende aftale for det permanente system, der placeres med et center på Flådestation Korsør, og forventes idriftsat ultimo 1995.

Samarbejdet, der er indledt med A/S Storebæltsforbindelsen, er et resultat af politisk tiltrådte anbefalinger, fremsat i en rapport fra 1991, udarbejdet af en styregruppe sammensat af embedsmænd fra alle berørte myndigheder og A/S Storebæltsforbindelsen. Opgaver som Vessel Traffic Service ansvarlig myndighed er en naturlig fortsættelse af søværnets maritime samfundsengagement.

Driftsaftalen repræsenterer en ny form for samarbejde, hvor søværnet er leverandør til et statsligt aktieselskab.

Samarbejdet med A/S Storebæltsforbindelsen har budt på nye udfordringer i en meget tilfredsstillende atmosfære.

(SOK)

Underskrivelse af kontrakten
Fra venstre Chefen for Søværnets Materielkommando, direktør M. Bundgaard Nielsen og Chefen for Søværnets operative Kommando

13. Standard Flex 300 enhed navngivet

Ved en ceremoni på DAN-YARD Aalborg fredag den 9. december gav Erhvervsminister Mimi Jacobsen den 13. Standard Flex 300 enhed navnet VIBEN.

Med afleveringen markeredes samtidigt afslutningen på 2. serie. Den 14. enhed, 3. series foreløbigt eneste og sidste enhed i byggeprogrammet er godt på vej, og forventes navngivet 9. juni 1995.
I sin tale ved navngivningen sagde

Chefen for Søværnets operative Kommando hilser på erhvervsminister Mimi Jacobsen

Chefen for Søværnets Materielkommado ledsager erhvervsministeren under inspektionen af honnørkommandoet

Chefen for Søværnets Materielkommando blandt andet:
»Søværnet har med dagens navngiver ønsket at understrege vor tætte tilknytning til dansk erhvervsliv. Standard Flex programmet er en stor succes i samspillet mellem offentlige og private. I snart 10 år har søværnet og dansk industri arbejdet tæt sammen omkring dette udviklings- og byggeprogram, hvor også visionen om et eksporteventyr tegner sig stadig mere synligt – hvad enten det bliver Malaysia, Sydafrika, Island eller et af de mange andre lande, hvor vor fælles eksportklub – Naval Team Denmark – bereder vejen for dansk erhvervsliv. Derfor er det også naturligt, at landets erhvervsminister nu kan slutte sig til den eksklusive kreds af navngivere til søværnets skibe«.

(SMK)

**Efter navngivningen.
Chefen for Søværnets Materielkommando, erhvervsministeren, administrerende direktør Jens Viskinge Jensen og Chefen for Søværnets operative Kommando ▼**

En ganske almindelig patrulje

I november måned sejlede patruljefartøjet STØREN et 14 dages togt i Kattegat-området under operativ kontrol af Kattegats Marinedistrikt.

Tirsdag den 8. november afgik STØREN fra Flådestation Korsør. STØRENs opgave var overvågning i Storebælt-området og det sydlige Kattegat.
Efter at have assisteret Marinedistriktet med at identificere skibene i farvandsområdet, blev STØREN onsdag den 9. november beordret til at lokalisere nogle oliepletter og optage olieprøver i det sydlige Kattegat. Da denne opgave var udført, fortsatte STØREN mod området syd for Hesselø for at møde inspektionsskibet VÆDDEREN, der gennemførte sejlende forskole som forberedelse til grønlandstogt. Ved dette møde trænede skibene sømandskab sammen. Bl.a. manøvrerede STØREN sig fra en position agten for VÆDDEREN helt ind på klods hold for at fortøje til VÆDDEREN i rum sø. At det var storebror og lillebror blev STØREN mindet om, da VÆDDERENs dæksbesætning med en imødekommende gestus svingede kranen ud over siden og gjorde »klar til at tage imod STØREN, styrbord side«, som om STØREN var en af VÆDDERENs egne motorbåde.

Den følgende dag anløb STØREN Hundested for at tage Chefen for 2. Eskadre, kommandør A. Fiedler, ombord. Chefen for 2. Eskadre skulle denne dag være vært ombord i STØREN i forbindelse med Den Svenske Forsvarschef, general O. Wiktorins, officielle besøg i Danmark. Generalen, der bl.a. var ledsaget af Forsvarschefen, general J. Lyng og Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K.E.J. Borck, skulle i rum sø overføres fra VÆDDEREN til STØREN.

STØREN mødtes derfor atter med VÆDDEREN, og delegationen blev overført til STØREN. Chefen for 2. Eskadre orienterede om STANDARD FLEX 300 koncepten, og STØREN demonstrerede sejlegenskaber inden delegationen gik i land i Hundested. Om natten gennemførte STØREN farvandsovervågning i Kattegat og anløb Hals fredag, hvor Chefen for 2. Eskadre gik i land. I Hals blev der lavet vedligeholdelsesarbejde og rengøring, og om aftenen fik besætningen spadseretilladelse, så der blev mulighed for at blive lokalkendt i Limfjordsbyen.

Næste morgen forlod STØREN atter Hals og mødtes med orlogskutteren SAMSØ ud for Anholt. Her blev afviklet en øvelse, hvor SAMSØ simulerede et nødstedt skib. STØREN skulle yde »assistance til andet skib« og med gummibåd sejle et assistancehold, bestående af STØRENs røgdykkere og havarieksperter, over til SAMSØ for at hjælpe med at slukke en fiktiv brand og tætne en fiktiv lækage.

Da denne øvelse var slut, fortsatte STØREN vest om Samsø mod farvandet syd for Fyn. Her blev der holdt »hoist-øvelse« med en af Flyvevåbnets store redningshelikoptere. Ved denne øvelse hang helikopteren lavt og meget tæt over STØREN, mens helikopterens læge og redningsmandskab blev sat om bord på STØRENs agterdæk og igen hejst op i helikopteren. En pudsig anekdote blev til ved denne lejlighed.

En værnepligtig dæksgast på STØREN havde aldrig før set personel blive firet ned fra en helikopter.

Da han, til sin store benovelse, så en person hænge i en stålwire på vej ned fra helikopteren, henvendte han sig nervøst til dæksbefalingsmanden med ordene: »Hvem styrer så helikopteren«? Skønt dæksbefalingsmanden ikke havde ventet netop dette spørgsmål, havde han alligevel svar parat: »Bare rolig, den er på autopilot«.
Straks da denne øvelse var overstået, blev STØREN kaldt til undsætning ved en virkelig søredning i Randers Fjord. STØREN nåede dog ikke frem, før redningsaktionen for STØRENs vedkommende blev aflyst, men i stedet for foretog vi farvandsovervågning i Storebælt og farvandet nord for Fyn. I Lillebælt drev en lystsejler rundt uden motorkraft, hvorfor STØREN med høj fart sejlede mod Lillebælt.

Heldigvis lykkedes det for lystsejleren at bjærge sig sikkert i land. Efter et kort anløb i Fredericia brugte STØREN natten til at sejle til Skagerrak, hvor næste uge skulle tilbringes, idet STØREN skulle deltage i øvelsen SQUADEX 46.

Mandag den 14. november mødtes STØREN med de hollandske fregatter BLOYS VAN TRESLONG og VAN NES samt PETER TORDENSKIOLD. I fællesskab skulle vi gøre livet surt for undervandsbåden SPRINGEREN. STØRENs anti-

Patruljefartøjet STØREN klar til at sætte sin slæbesonar

ubådsbesætning havde glædet sig til at afprøve slæbesonaren mod SPRINGEREN. Desværre var vejret ikke med overfladesejlerne. Den hårde kuling gjorde livet surt »på taget«, mens SPRINGEREN hyggede sig nede i dybet. Alligevel var det spændende at prøve at operere sammen med andre antiubådsskibe. På grund af vejret måtte STØREN »kaste håndklædet« og forlade øvelsen for at sejle mod Flådestation Frederikshavn. Her ankom vi om natten, hvorefter STØREN skulle klargøres til næste dags opgaver.

Tirsdag morgen gik nemlig Søværnets Taktik- og Våbeninspektør, kommandør C. Høgh, om bord sammen med sit inspektionshold. I løbet af dagen skulle STØREN inspiceres. Derfor demonstrerede STØREN bl. a. skydning med kanonen, simuleret minelægning, mand overbord øvelse samt demonstration af slæbesonaren. Efter endt inspektion sejlede STØREN til Flådestation Frederikshavn og blev liggende natten over i ly for vejret.

Næste morgen, genoptog STØREN anti-ubådsøvelserne i Skagerrak. Da de var afsluttede, fortsatte vi sydover til Kattegat og øvede boarding med det tyske hjælpeskib ELBE. Onsdag nat fortsattes med overvågning i Kattegat.

Om torsdagen deltog STØREN i en TACEX, et større søslag, hvor det meste af Flåden deltog sammen med flere udenlandske skibe.

Fredag sluttede SQUADEX 46. Herefter fortsatte STØREN nord over i Kattegat og udførte overvågning indtil lørdag morgen, hvor vi anløb Flådestation Frederikshavn for at skibets teknikofficerselev kunne gennemføre sin skriftlige prøve, mens den øvrige del af besætningen udførte vedligeholdelsesarbejder. Om aftenen var der dog tid til spadseretilladelse.

Søndag den 20. november sejlede STØREN atter ud på farvandsovervågning, indtil Flådestation Korsør næste dag blev anløbet for at hente 2. Eskadres inspektionshold til den praktiske del af teknikofficerselevens prøve. Efter vellykket prøve for eleven og en spændende 14-dages tur kunne STØRENs besætning tirsdag den 22. november holde orlov efter en »ganske almindelig patrulje«.

(STØREN)

Genvisit ved den Malaysiske Marine

Chefen for den Kongelige Malaysiske Marine, viceadmiral Tan Sri Shariff, aflagde i begyndelsen af maj 1994 officielt besøg i Danmark, og blev under opholdet briefet om søværnets operative og materielle forhold, foruden at han besøgte skibsværftet DANYARD i Frederikshavn og elektronikvirksomheden TERMA i Århus.

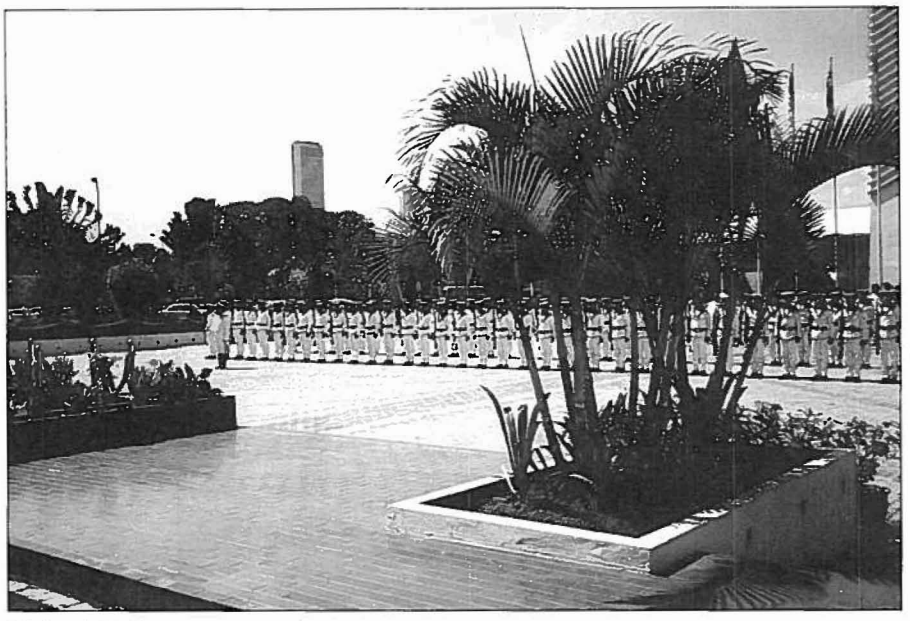

Malaysisk »skansevagt«

Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck, returnerede besøget i slutningen af november 1994 efter invitation fra den malaysiske flåde. Under besøget var Chefen for Søværnets operative Kommando ledsaget af Chefen for 2. Eskadre og adjudanten.

I lufthavnen i Kuala Lumpur blev Chefen for Søværnets operative Kommando modtaget af viceadmiral Tan Sri Shariff, stabschefen og de ledsagende malaysiske officerer. Flere var bekendte fra besøget i Danmark, så samtidig var det et gensyn med gode venner af søværnet.

Programmet startede med parademæssig modtagelse af Chefen for Søværnets operative Kommando ved det malaysiske forsvarsministerium. Det var en lang »skansevagt« at mønstre, idet paraden bestod af 102 orlogsgaster. Hos viceadmiralen var der overlevering af gaver og derefter melding hos den malaysiske forsvarschef. Briefing om den malaysiske marine var koncentreret om organisation og struktur. Bortset fra enkelte områder er organisationen ikke ulig den danske. Marinen har som den danske tætte relationer til civile maritime myndigheder. Under værnschefen indgår som i Danmark en operativ chef svarende til Chefen for Søværnets operative Kommando og en logistisk svarende til Chefen for Søværnet Materielkommando. Chefen for marinen udøver sin kommando gennem disse to chefer. Flåden består af ca. 50 skibe og 39 hjælpefartøjer af varierende størrelse og alder. Marinens Flyvevæsen omfatter et antal WASP-helikoptere. Marinens fredsstyrke udgør ca. 12.500 mænd og kvinder, alle fast personel. Heraf udgør officerskorpset ca. 1.100. Indtil videre har kvinder ikke gjort sejlende tjeneste, men malayserne var meget interesserede i de

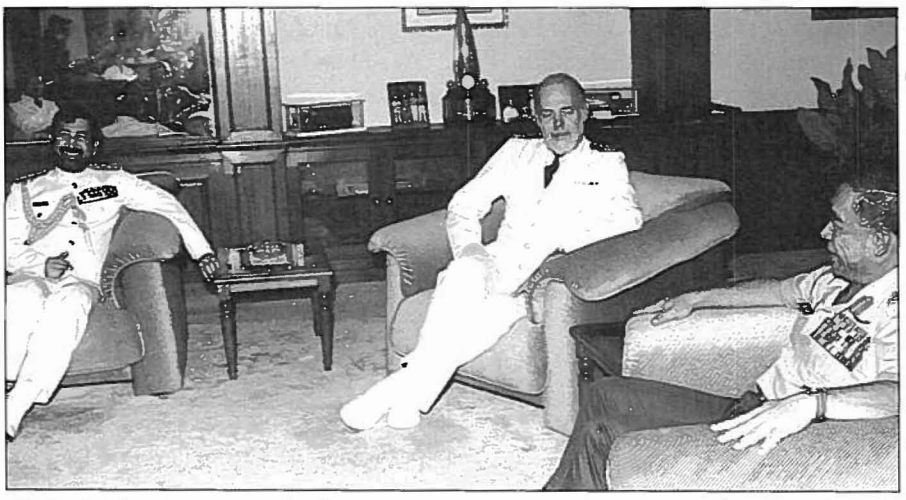

Chefen for Søværnets operative Kommado i samtale med chefen for den Malaysiske Marine, viceadmiral Tan Sri Shariff (t.v.) og forsvarschefen, general Tan Sri Borhan (t.h.)

danske erfaringer med kvinder ombord i skibene. Indtrykket var, at det bare var et spørgsmål om tid inden det også ville ske hos dem.
En dag var afsat til besøg på den malaysiske flådes hovedbase i LUMUT. Denne base blev påbegyndt anlagt i 1978 og taget i brug i 1982. På nuværende tidspunkt er sidste del af byggeprogrammet igang, og omfatter et stort hospital til flådens personel og deres pårørende. På baseområdet er der opført beboelse til alt personellet med familier. Alle lige fra yngste mand til chefen for det vestlige søområde bor på basen. Boligblokkene kan rumme op til 30.000 mennesker med tilhørende indkøbscenter, post- og bankkontorer samt et stort idrætsanlæg.

Briefingen lagde hovedvægt på at præsentere operative aspekter. Flådens disponering er præget af Malaysias to geografiske områder, Malacca halvøen og de nordvestlige dele af Borneo. Området er langs 109 graders østlig længde delt i to kommandoer – svarende til danske marinedistrikter, med hver sine operative ressourcer tildelt. Flådens opgavestillling svarer helt til den danske. Man lægger meget vægt på beskyttelse af »off-shore« anlæg og på Chefen for Søværnets operative Kommandos forespørgsel, blev svaret, at man bl.a. anser dem for særligt udsatte gidselobjekter f.eks. i forbindelse med flygtningeproblemet. Der synes ingen væsentlige ressourcebegrænsninger hverken i driftsøkonomi eller i arbejdstid og rekruttering synes ikke problematisk. Man deltager regelmæssigt i multinationale øvelser.
Den malaysiske marine bærer et uomtvisteligt engelsk præg. Der synes at herske en meget håndfast disciplin, og den ydre respekt for officerskorpset er stærk og tydelig. Flådens skibe og personel er upåklagelig i optræden og orlogsmæssig udhaling, og gamle dyder, som i vesten måske har fortonet sig noget, opretholdes med stor perfektion. Personelpleje synes koncentreret om at skabe konkrete sociale goder.

Rundturen på basen omfattede blandt andet værftet. Det tidligere orlogsværft, der nu er omdannet til et statsejet aktieselskab, og som afventer total privatisering, er primært et reparationsværft. Det har en doksætningskapacitet på skibe op til ca. 4.000 tons (lidt større end THETIS-klassen). Værftet er i sin tid etableret

Den malaysiske marines »Nyboder«

med tysk assistance. Det virker relativt moderne.
For nylig har man søsat første nybygning, en mindre civil slæbebåd. Desuden fabrikerer man store kraner til Chile. Flådens skibe vedligeholdes fremdeles på værftet.
Fra dansk side må besøget vurderes som en succes. Overalt var modtagelsen præget af hjertelig venlighed og udsøgt gæstfrihed.
Under besøget, men uden forbindelse dermed, indkaldte man i licitation tilbud på skibsdelen af det omfattende malaysiske »Ocean Patrol Vessel« projekt. Det var med henblik på at fremme danske interesser heri, at VÆDDEREN i 1993 blev sendt på togt til Malaysia og andre lande i Sydøstasien. (Herom kan læses i SVN ORT nr. 1/94 og 2/94).

(SOK)

Konstabel fra RODSTEEN vandt

Konkurrencen om søværnets bedste operatør i Elektronisk Krigsførelse blev afholdt i Korsør den 24. november med 12 deltagere.
Dagen efter deltog 66 i Kampinformationskonkurrencen, der for at spare rejseudgifter blev afsluttet på 4 forskellige tjenesteder.
Marineoverkonstabel Jan Bressendorf, RODSTEEN, tog førstepræmien i begge konkurrencer. I elektronisk krigsførelse blev MOKS KI Søren Olsen, PETER TORDENSKIOLD, nummer 2 fulgt af MOKS KI, Allan Overgaard, BILLE. I KI-mærkeprøven måtte MAKS KI Mette Bjarnholt, BREDAL, og MOKS KI Jan Garben, MOBA, dele 2. pladsen.
Ved den afsluttende parade udtrykte kommandørkaptajn S.Aa.H. Albrechtsen på Søværnets Taktik- og Våbeninspektørs vegne sin glæde over resultatet og den forøgede deltagelse i prøverne. Betydningen af et højt professionelt niveau inden for fagområderne kampinformation og elektronisk krigsførelse er meget vigtige for at de sejlende enheder og de operative enheder på land kan operere i nutidens elektroniske miljøer. Fastholdelsen af niveauet stimuleres ved afholdelsen af sådanne

Teknisk direktør Peter East overrækker Racals vandrepokal til MOKS Jan Bressendorf

prøver og bidrager til søværnets effektivitet og til, at søværnet hjemme og internationalt kan optræde professionelt og leve op til den standard, der sættes efter international målestok.

(TVS)

Søværnets Mærkedage

Om 20. februar 1513 står der i publikationen om søværnets mærkedage: »Kong Hans dør, grundlæggeren af den kongelige danske orlogsflåde, samt af det oprindelige kongelige værft i »Rævehalegattet« bag Slotsholmen«.

Vi har hidtil regnet oprindelsen af den danske Flåde fra bygningen af de første egentlige orlogsskibe til omkring 1509-10, altså på Kong Hans' tid, men det er spørgsmålet om ikke Flåden er ældre? Derimod er det påvist, at det første kongelige værft – Orlogsværftet – blev anlagt af Kong Hans omkring 1510.

Den nyeste forskning har fundet kilder der omtaler, at Dronning Margrethe I i 1384 og 1398 lovede at stille »3 skibe med bøsser« til rådighed, men en egentlig flådeudrustning omtales ikke under dronningen. Det gør den derimod under Kong Erik af Pommeren, der i 1427 havde 33 store mersskibe, og det vil derfor være rimeligere at regne ham som grundlæggeren af den kongelige danske marine.

Det 15. århundrede var en brydningstid, hvor verdensbilledet blev ændret gennem opdagelsesrejserne og nye fremvoksende nationalstater. Nye tanker brød med gammel tradition og hævdvundne monopoler, og i dette store spil måtte Danmark med sin centrale beliggenhed i det nordeuropæiske, politiske rum spille en rolle.

Det indså Kong Hans (1481-1513), og han formede sin politik derefter. Danmark skulle blive Østersøens herre, og handelen tvinges bort fra Hansestæderne og over til Nordens egne købmænd. Han ønskede at samle Norden i en union over for den dominerende tyske Hansa.

Hertil behøvede han en flåde.

Men også på det tekniske område var der i det 15. århundrede sket ændringer, og bl.a. med datidens nye våben – kanonens indførelse ombord – var der opstået behov for kraftigere specialskibe til krigsbrug. Det egentlige orlogsskib blev indført.

Kong Hans var meget aktiv i opbygningen af sin flåde, og han anlagde værfter flere steder i riget: Ved Sønderborg, i Kalundborg og på Slotø i Nakskov fjord. Samtidig anlagde han et værft i København på de små holme overfor Slotsholmen. Bremerholm nævnes første gang skriftligt i 1510, da der blev opført en skanse på øen, formentlig til forsvar af Orlogsværftet. Værftet blev overført hertil i 1555, hvor også Reberbanen nævnes første gang.

De første egentlige danske orlogsskibe ENGELEN og MARIA blev bygget omkring 1509-10. Det er egentlig fra bygningen af disse skibe

vi hidtil har regnet oprindelsen af den danske Flåde, men som nævnt mener forskerne nu, at det var i 1427 – hvis ikke før.

Det er samtidig sandsynliggjort, at det store skib ENGELEN blev bygget ved Sønderborg. Hvad det andet store skib MARIA angår, er byggestedet mere usikkert. Det kan være bygget på Slotø; men det virker mere sandsynligt, at det er bygget i København – altså på Orlogsværftet.

Med anlæggelsen af et Orlogsværft i begyndelsen af det 16. århundrede fik København en stor virksomhed, der hurtigt kom til at dække 10% af hovedstadens daværende areal og beskæftigede ca. 10% af dens indbyggere.

I ca. 350 år var Orlogsværftet Danmarks største arbejdsplads, og det var den største i København indtil førerstillingen i 20. århundrede overgik til Københavns kommune.

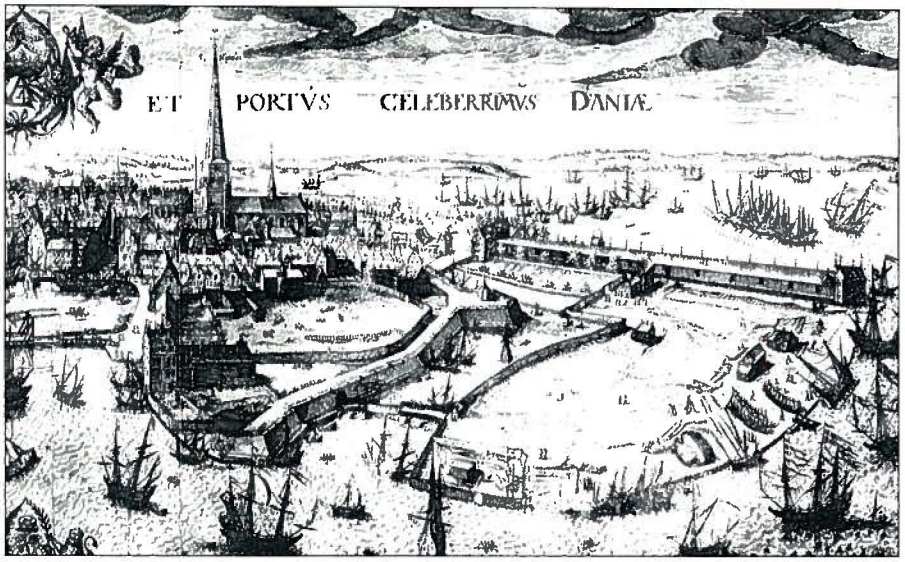

Udsnit af kobberstik af København omkring år 1600

Den 31. december 1994 ophørte Orlogsværftet at eksistere.

Der er mange gode grunde til at mindes Kong Hans. Kongen, der havde visioner, kunne tænke kreativt og stort – ikke alene til gavn for Flåden. Så hvorfor netop mindes hans dødsdag – og ikke f.eks hans fødselsdag den 2. februar 1455?

(WT)

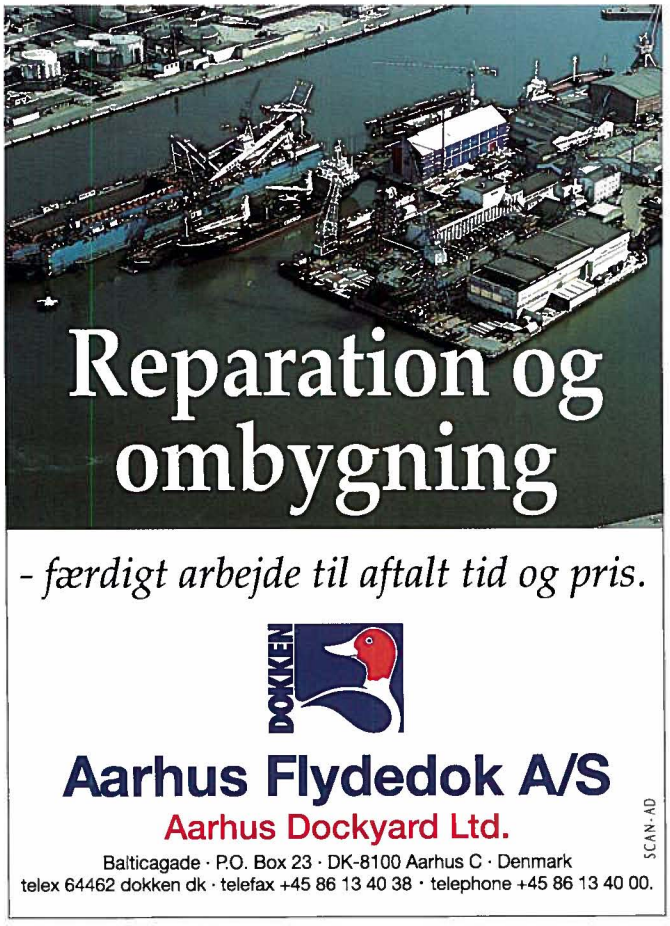

Søværnets Operative Kommando
Postbox 483 . 8100 Århus C

B

PP
Porto betalt
Danmark

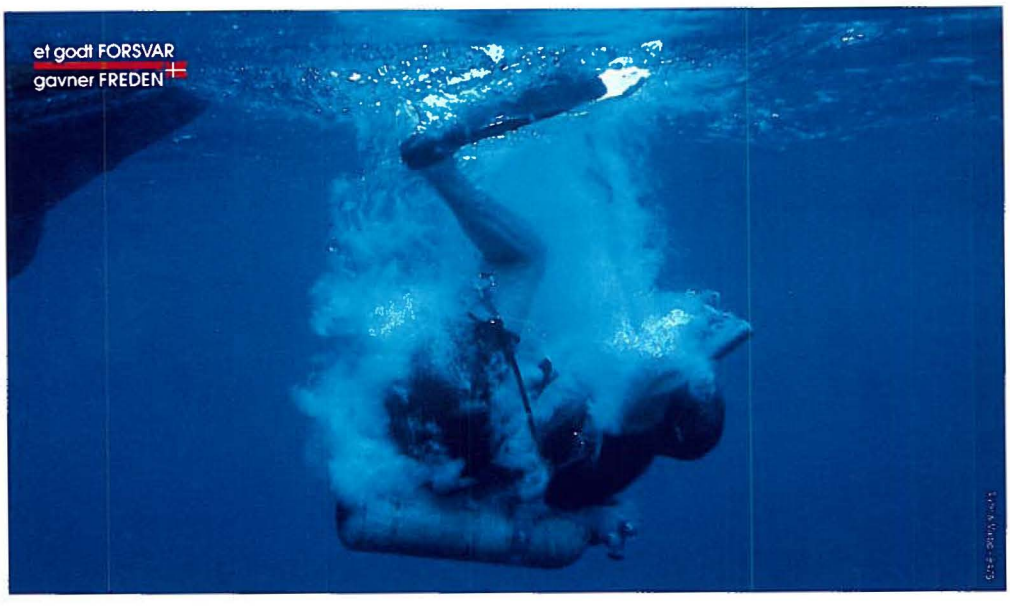

Vi søger toptrænede folk til bundjob

Forsvaret søger aspiranter til Søværnets Frømandskorps. Frømandskorpset er en specialenhed, stationeret i Kongsøre. Det består udelukkende af frivilligt personel - specialuddannede professionelle soldater, der løser en række krævende, militære og civile opgaver.

Kravene er store, men hvis du kan li' at udfordre dine grænser, så finder du næppe et mere tilfredsstillende job. At være frømand/kvinde er hårdt, spændende, udfordrende og kræver både individualisme og samarbejdsevner. Læg mærke til, at vi skriver "frømand/kvinde". Kvindelige ansøgere er meget velkomne - og vil blive behandlet helt på lige fod med deres mandlige kolleger.

Generelle krav: Alder: Mellem 18 og 26 år. Dansk indfødsret og folkeskolens afgangsprøve (dansk, regning/matematik og engelsk), kørekort til personbil. Du skal være fundet egnet til værnepligtstjeneste. Godt syn med fuldt mørkesyn og farvesans, god fysik, et godt helbred og gode tænder (korrigerende briller/kontaktlinser og protese udelukker ansættelse). Højde uden fodtøj mindst 157 cm. For at blive ansat skal du desuden bestå en fysisk krævende ansættelsesprøve og en speciallægeundersøgelse.

Vi har udarbejdet en brochure, der beskriver ansættelsesprøvens fysiske og lægelige krav. Rekvirer den hurtigst muligt - du kan godt forberede dig på ekstra træning, hvis du vil gøre dig håb om at bestå...

Løn- og ansættelsesvilkår: Under grunduddannelsen (9 mdr.) får du løn og tillæg som andet personel af samme grad og tjenestealder. Efter udnævelse til frømand ydes der et fast månedligt tillæg med et særligt tillæg for dykkerarbejde og faldskærmsudspring. Bindingsperioden er 3 år og 3 måneder. Herefter kan du fortsætte tjenesten eller søge omskoling/videreuddannelse til anden tjeneste i søværnet.

Ansøgning: Hvad enten du er tjenstgørende, hjemsendt eller aldrig har været soldat, skal du indsende et særligt ansøgningsskema. Skema og yderligere oplysninger kan rekvireres hos:
Forsvarets Værnepligt & Rekruttering,
telefon: 44 68 21 22 (ma.-fre. 09.00-15.00),
telefax: 44 66 02 97. Uden for kontortid kan du benytte vores automatiske døgnservice. Det er samme nummer.

FVR
FORSVARETS VÆRNEPLIGT & REKRUTTERING
Flyvestation Værløse
Postboks 145, 3500 Værløse